

Factsheet

Wettelijke basis voor het landelijk EPD

Via het landelijk elektronisch patiëntendossier (EPD) heeft een zorgaanbieder toegang tot gegevens die van belang zijn voor de behandeling van zijn patiënt. De gegevens worden uitgewisseld met gebruikmaking van het burgerservicenummer (BSN). De wettelijke basis voor het gebruik van het BSN in de zorg is de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg (Wbsn-z). Het landelijk EPD zal ook een wettelijke basis krijgen. Hiertoe zal de Wbsn-z worden gewijzigd. Deze factsheet is gebaseerd op het voorstel tot wijziging van de Wbsn-z. De inhoud ervan is pas van kracht als de wetswijziging van kracht is. Tot die tijd worden afspraken over het gebruik van het landelijk EPD vastgelegd in een deelnemersovereenkomst tussen zorgaanbieder en het Nationaal ICT Instituut in de Zorg (Nictiz).

Het doel van het landelijk EPD

Door gebruik te maken van een landelijk EPD verbetert de gegevensuitwisseling en kan het aantal fouten als gevolg van onvolledige of onjuiste informatie sterk verminderen. Wil het landelijk EPD slagen, dan is het van belang dat alle zorgaanbieders deelnemen. Daarom zal deelname aan het landelijk EPD bij wet worden geregeld.

De werking van het landelijk EPD

Een zorgaanbieder legt gegevens van een patiënt vast in zijn zorginformatiesysteem. Vervolgens meldt de zorgaanbieder bij een centraal punt, de zogenaamde landelijke verwijfsindex van het landelijk schakelpunt (LSP), dat hij over gegevens van de patiënt beschikt. Het gaat uitsluitend om een vermelding. De gegevens zelf blijven bij de zorgaanbieder.

Bij de behandeling van een patiënt kan een zorgaanbieder bij het LSP opvragen of medische informatie over de patiënt beschikbaar is en, zo ja, bij welke zorgaanbieder. Via het LSP kan die informatie vervolgens worden 'opgehaald' bij de betreffende zorgaanbieder. Voor het raadplegen van de gegevens is toestemming van de patiënt nodig.

Wat betekent dit voor de zorgaanbieder?

De zorgaanbieder is verplicht aan te sluiten op het LSP zodat hij gegevens kan opvragen die van belang zijn voor de behandeling van een patiënt. Deze gegevens mag hij bewaren in het eigen dossier. De dossiers van zijn patiënten moeten voor inzage door andere zorgaanbieders worden aangemeld.

De basis voor een goed werkend landelijk EPD is het gebruik van het BSN. Met het BSN zijn patiënten uniek te identificeren in het elektronische verkeer. Alleen met dit unieke nummer kan worden vastgesteld van welke patiënt er gegevens in het landelijk EPD zijn en kunnen zijn gegevens worden uitgewisseld.

Het landelijk EPD is alleen toegankelijk voor beroepsbeoefenaars die vallen onder de Wet BIG en die als zorgaanbieder of bij een zorgaanbieder werken. Om toegang te krijgen tot het landelijk EPD dient de beroepsbeoefenaar zich te identificeren met behulp van een smartcard. De overheid geeft hiervoor de zogenaamde UZI-pas uit. Met deze UZI-pas kan een beroepsbeoefenaar zijn identiteit in het elektronische verkeer aantonen.

Alleen als een zorgverlener een behandelrelatie heeft met de patiënt mogen gegevens worden opgevraagd bij een andere zorgverlener. Voor het opvragen van gegevens via het landelijk EPD wordt hierop gecontroleerd. Eerst wordt nagegaan of een zorgverlener al eerder gegevens van de betreffende patiënt heeft aangemeld bij het LSP. Is dat het geval, dan is er sprake van een behandelrelatie, tenzij de zorgverlener heeft aangegeven dat de behandelrelatie al is beëindigd. Heeft de zorgverlener nog niet eerder gegevens van die patiënt aangemeld, dan wordt gecontroleerd of de patiënt is ingeschreven in de patiëntenadministratie van de zorgverlener. Als dat zo is, wordt de zorgverlener verzocht te bevestigen dat er sprake is van een behandelrelatie en dat de patiënt toestemming heeft gegeven voor het raadplegen van zijn gegevens. Bij de eerste aanmelding van indexgegevens over een patiënt moet de zorgaanbieder de patiënt hierover informeren en hem wijzen op de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen het beschikbaar stellen van de gegevens en op zijn recht op inzage.

Om aan te kunnen sluiten op het LSP moet het zorginformatiesysteem van de zorgaanbieder voldoen aan de eisen van een goed beheerd zorgsysteem (GBZ). Deze eisen waarborgen de veiligheid en betrouwbaarheid van de gegevensuitwisseling.

Verplichtingen beheerder LSP

Het LSP wordt beheerd door Nictiz. Als beheerder is Nictiz verantwoordelijk voor een goede werking en beschikbaarheid van het LSP. Nictiz is verplicht het LSP beschikbaar te stellen voor de aansluiting van zorgaanbieders zodat zij aan hun wettelijke verplichtingen rondom het landelijk EPD kunnen voldoen. Daarnaast moeten patiënten gebruik kunnen maken van hun recht op inzage. Tot slot moet de mogelijkheid worden geboden om de (medische) gegevens van patiënten geheel of gedeeltelijk ontoegankelijk te maken voor (bepaalde) zorgaanbieders.

Stapsgewijs

Het landelijk EPD wordt geleidelijk opgebouwd. Begonnen wordt met de uitwisseling van medicatiegegevens en huisartswaarneemgegevens.

De rechten van een patiënt

Alle patiënten worden over het landelijk EPD geïnformeerd. In een voorlichtingscampagne wordt uitgelegd wat het landelijk EPD is en hoe het werkt. Ook patiëntenrechten, zoals het maken van bezwaar of inzage in eigen gegevens, worden in deze campagne belicht.

Men heeft vervolgens zes weken de tijd om op voorhand bezwaar te maken tegen het beschikbaar stellen van gegevens via het landelijk EPD. In deze periode kunnen zorgaanbieders wel aansluiten op het LSP maar nog geen dossiers aanmelden.

De eerste keer dat een dossier van een patiënt door een zorgaanbieder wordt aangemeld aan het LSP, wordt de patiënt hier schriftelijk van op de hoogte gesteld.

Patiënten kunnen te allen tijde bezwaar maken tegen het uitwisselen van hun gegevens via het landelijk EPD. Zij kunnen dit bezwaar ook altijd weer intrekken. De patiënt kan er daarnaast ook voor kiezen wel deel te nemen aan het landelijk EPD maar daarbij bepaalde gegevens af te schermen of bepaalde (groepen van) zorgaanbieders uit te sluiten van inzage in zijn gegevens. Hij kan ervoor kiezen:

1. Bepaalde gegevens uit het dossier van een zorgaanbieder af te schermen voor (alle) andere zorgaanbieders. Dit kan in overleg tussen de patiënt en de zorgaanbieder worden bepaald en gerealiseerd. De betreffende zorgaanbieder is verplicht hieraan mee te werken.

2. Zijn dossier af te schermen voor een bepaalde zorgverlener, zorgaanbieder of categorie zorgaanbieders. Deze mogelijkheid is in ontwikkeling en zal op centraal niveau (via het LSP) geregeld gaan worden.

Onder de huidige wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) heeft de patiënt al recht op inzage in zijn medische gegevens. Met de wijziging van de Wbsn-z wordt het recht op inzage in de elektronische gegevens uitgewerkt. Deze rechten kan de patiënt uitoefenen via het Informatiepunt BSN in de zorg en landelijk EPD.

In de toekomst zal de patiënt, behalve via de eigen zorgaanbieder, ook rechtstreeks inzage kunnen hebben in het landelijk EPD. Daarbij heeft de patiënt ook inzage in de loggegevens. Dat wil zeggen dat hij kan zien welke zorgaanbieder zijn dossier heeft opgevraagd. Mocht de patiënt zijn dossier willen afschermen voor bepaalde (groepen) zorgaanbieders, dan kan hij dit in de toekomst zelf instellen.

Bij het gebruik van het landelijk EPD kunnen patiënten van mening zijn dat er misbruik wordt gemaakt van hun gegevens of die van anderen. Wanneer een patiënt vermoedt dat er misbruik wordt gemaakt van zijn gegevens of die van iemand anders, kan hij dit melden via het meldformulier 'Vermeend Misbruik', te vinden op het Informatiepunt BSN in de zorg en landelijk EPD (www.infoEPD.nl).

Toezicht

Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) ziet toe op de naleving van de Wet bescherming persoonsgegevens. Deze wet is ook van toepassing op het landelijk EPD.

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) richt zich op het naleven van regels rondom verantwoorde zorg.

Meer informatie

www.infoEPD.nl